

Carmen Lira:

Stric Kunec — trgovec

Španska povest

Stric Kunec je nekda pospravil letino, namreč fanego¹ koruze in fanego rdečega fižola. Ker pa je bil prebrisan, je sklenil pridelek kar najbolje izkoristiti.

in sedite.« In strina Murnovka je s predpasnikom obrisala klop.

»Nikar se ne trudite,« je odgovoril stric Kunec, »le mimo grede sem prišel, da bi videl, ali skleneva kakšno kupčijo. Po čem menite da prodajam fanego turščice in fanego rdečega fižola? Po po drugo umčo.¹ Ali velja? Kakor bi vam podaril, strina Murnova, toda sila kola lomi.«

Neko sredo si je torej na vse zgodaj poveznil svoj veliki slamniki na glavo, si vrgel suknjič čez ramo ter odrinil od doma. Dospel je do strine Murnove, ki je prav ta čas kavo prажila, stopila iz hiše in si pri tem privezovala ruto na glavi.

»Kaj pa je? Ah, stričko Kunec! No, kaj pa bo dobrega? Le noter, le noter

»Naj premislim, stric Kunec. Če se odločim, se zglašim pri vas.«

»Ne, ne, strina Murnova. Takoj so morate odločiti, sicer si poiščem koga drugega. Najprej sem stopil semkaj, ker ste to Vi. Če pa se odločite, pridite k meni v soboto okoli sedmih zjutraj, ker moram iti pozneje v mesto.«

»Velja! Kupčija je sklenjena, v soboto pridem z vozom. Pa nikar ne hodite še proč. Kava bo zdaj pripravljena,

¹ Fanega ali hanega je ploskovna mera okoli 65 arov. Rabi se tudi kot izraz za suho ali votlo mero, vendar po raznih krajih različno, v Madridu drži dobrih 55 litrov.

¹ Lat. uncia; špan. unza znaša $\frac{1}{16}$ kastiljske libbre ali funta, torej blizu 30 gramov zlata ali srebra.

zraven prigriznete praženega tamala, ki sem ga pravkar vzela iz peči.»

Stric Kunec je sedel in čez trenutek je strina Murnova postavila predenj dober lonec kave, ki jo je bila pravkar skuhal in lep kos pečenega tamala.

Ko je to pospravil pod rebra, jo je stric Kunec mahnil dalje. Krenil je k materi Kokoši in tok, tok!

»Kdo trka?« je zavpila od znotraj mati Kokoš, ki je prav tedaj obed pripravljala.

»Jaz, stric Kunec, prišel sem gledat, ali skleneva kupčijo.«

»Kar noter in sedite. No, kaj vas teži?«

»Stvar je taka. Fanego turščice imam na prodaj in fanego rdečega fižola, to pa za unčo in pol. Kaj se vam zdi? Tako je, kakor bi človek fižol in turščico na cesto iztresel. Ali trda mi prede in prodajati moram za tako beraštvo. Prišel sem naravnost k vam, mati Kokoš, ker smo na vse zadnje dobri prijatelji in človek mora iti prijateljem na roko.«

Mati Kokoš je stopila ter obrnila palačinko v ponvi. Med tem ko je hodila sem ter tja, si je mislila, da je to imenitna kupčija. Stricu Kuncu je obljubila, da pride okoli osmih k njemu v vozičkom po debelačo in rdeči fižol. Dala mu je tudi domačega sira pokusiti.

Stric Kunec je nadaljeval svoj pot in zavil k mami Lisici, ki je v tem trenutku piščance skubla.

»Hej, mama Lisica! Kako vam kaj gre?«

»Prav dobro, stric Kunec! Le noter stopite, bomo takoj kosili.«

Stric Kunec je vstopil in ponudil fižol in koruzo mami Lisici, češ, da se je pred vsemi znanci obrnil nanjo. Potlej pa répete klépete, in če hoče, naj pride ob devetih v soboto, ker bo moral v mesto. Mama Lisica je privolila in obljubila priti k stricu Kuncu v soboto s poldrugo unčo.

Po dobrem obedu se je stric Kunec poslovil ter odpotoval dalje. Prišel je k botru Kojotu, ki je prav takrat vlekel velik lonc kozličkove konzerve iz peči.

»Hej, očka Kojot, kako se vam godi?«

»Kakšno presenečenje, stric Kunec! Bolje je priti v pravi čas, kakor da kdo povabi nas. No, le pojdite sem in pokusite tole konzervico, kaj takega že davno niste imeli v ustih.«

Med tem ko je jedel svoj krožnik konzerve, je stric Kunec ponudil očku Kojotu svojo fanego koruze in fižola dečkarja za poldrugo unčo. Kupčija je bila takoj sklenjena in dogovorila sta se, da pride očka Kojot s svojim vozom v soboto okoli desetih pred poldnem.

Stric Kunec je rekel zbogom in jo nahnal dalje. Dospel je do hše očeta Lovca, ki je ravno na hodačku svojo puško snažil.

»Gde Lovce, mislili boste, da se mi blede, prišel sem, da vam ponudim fanego koruze in fanega fižola za poldrugo unčo. Stvar je neumna. Vendar v hudih škripljih sem in prodati moram za vsako ceno.«

Oče Lovce je sklenil kupčijo in zme-nila sta se, da pride v soboto z dvema mezgoma po koruzo in fižol.

Stric Kunec mu je velel, naj pride okoli poldne, češ, da mora iti pred poldnem v mesto in da se vrne šele okoli ene.

Potlej se je stric Kunec vrnil domov. V soboto je prav zarana vstal in sedel na plot. Sonce je bilo komaj vzšlo, ko je zapazil strino Murnovo z vozom na potu.

(Konec prihodnjč)

Sestavine našega telesa

Če bi hoteli tehnično izrabiti kemične sestavine, ki jih skriva naše telo, bi do-gnali, da lahko dobimo iz njega fosforja za 2200 vžigalic. Količina maščobe bi za-doščala za sedem kosov mila. Iz železa, ki je v našem telesu, bi lahko napravili srednje velik žebelj. Z zalogo vode, ki jo imamo v telesu bi lahko napolnili sod s štiridesetimi litri. Tudi množina apna, ki ga imamo v sebi, je precejšnja. S tem apnom bi namreč lahko pobelili precej-šen kurnik. Te količine veljajo za odraslega, pravilno razvitega človeka. Pri otrocih so seveda sorazmerno manjše.

¹ Divji pes v Mehiki

Volkmann-Leander:

Pravljica o majhni grbasti deklici

Bila je nekoč gospa, ki je imela eno samo hčerko, silno majhno in blede in nekoliko drugačno, kakor so drugi otroci. Kajti kadarkoli je šla gospa z njo ven, so ljudje pogosto postajali, gledali za otrokom in si nekaj šušljali. Če je potem deklica vprašala svojo mamico, zakaj jo ljudje tako čudno gledajo, je mama vselej odvrnila: »Ker imaš na sebi tako čudovito ljubko, novo oblekco.« S tem se je mala zadovoljevala. Ko pa sta prišli domov, je vzela mama svojo hčerko v roke, jo začela poljubljati in je rekla: »Ti luba, sladka mljčenka, kaj bo s teboj, ko bom umrla? Nihče ne ve, kako ljub angel si; niti ne tvoj očka.«

Čez nekaj dni je mati iznenada zbolela in deveti dan umrla. Tedaj se je oče malega dekleta obupan vrgel na smrtno posteljo in se hotel dati zakopati s svojo ženo. Njegovi prijatelji pa so ga hrabрили in ga tolažili; tedaj ni tega storil in si je čez leto dni vzel drugo ženo, ki je bila lepša, mlajša in premožnejša od prve, toda tako dobra še dolgo ni bila.

In mala deklica je ves čas, odkar ji je umrla mamica, sedela vsak dan od jutra do večera v sobi ob oknu. Nikogar ni bilo, ki bi hotel iti z njo ven. Postala je še bolj blede in v zadnjem letu ni prav nič zrasla.

Ko je prišla v hišo nova mama, si je mislila: Sedaj se bom hodila spet izprehajati pred mesto, v lepem solčnem svitu, po ljubkih poteh, kjer rasejo lepi grmi in cvetice in kjer je dosti lepo napravljenih ljudi. Stanovala je namreč v majhni, ozki ulici, v katero je postajalo solnce le malokdaj; in če človek sedi ob oknu, vidi le košček modrega neba. Nova mama je tudi hodila vsak dan ven, dopoldne in popoldne. Pri tem je vsakokrat oblekla čudovito lepo pisano obleko, mnogo lepšo kakor jo je kdaj imela prejšnja mama. Vendar pa ni nikdar vzela s seboj male deklice.

Tedaj pa se je ta le opogumila in nekega dne jo je na vso moč prosila, naj jo vendar vzame s seboj. Toda nova mama ji je to kar na kratko odbila in ji rekla: »Ti pač nisi pri pravi pameti! Kaj si bodo ljudje mislili, če se pokažem s teboj? Saj si čisto grbasta.

Grbasti otroci vendar ne hodijo na izprehod, taki ostanejo doma.«

Nato je mala deklica utihnila in kakor hitro je nova mama zapustila hišo, se je že postavila na stol in se pogledala v ogledalo in res bila je grbasta, zelo grbasta. Potem je sedla spet k oknu in gledala na ulico, misleč na svojo dobro mamo, ki jo je vsak dan jemala s seboj. Nato je spet pomislila na svojo grbo:

»Kaj le neki je tu notri?« je dejala sama pri sebi, »nekaj pa mora vendarle biti v taki grbi.«

In minilo je poletje, in ko je prišla zima, je postala mala deklica še bledejša in tako šibka, da se sploh ni mogla spraviti k oknu, ampak je morala zmeraj ležati v postelji. In ko so iz zemlje pognali zvončki svoje prve zelene vršičke, je prišla ponoči k njej stara dobra mamica in ji pripovedovala, kako je v nebesih vse v zlatu in kako krasno je.

Drugo jutro je bila mala deklica mrtva.

»Ne jokaj, mož!« je rekla nova mama. »Za ubogega otroka je tako najbolje!« In mož ni odgovoril besedice, le nemo je prikimal. Ko so malo deklico pokopali, je priletel z neba angel z velikimi belimi labodjimi krili, sedel k grobu in potrkal nanj, kakor bi bila to kakšna vrata. Takoj je prišla nadan iz gomile mala deklica in angel ji je povedal, da je prišel ponjo, da jo odnese v nebesa k materi. Tedaj je dekletce boječe vprašalo, ali pridejo tudi grbasti otroci v nebesa. Ni mogla tega verjeti, ko pa je v nebesih vse lepo in čimenitno.

Toda angel je odgovoril: »Ti dobri, dragi otrok, saj vendar nisi več grbasti!« in se je dotaknil za hrbet s svojo belo roko. Tedaj pa je padla iz nje stara grda grba, kakor kakšna velika votla lupina. In kaj je bilo notri?

! Dvoje krasnih, belih angelskih peroti. Razprostrla jih je, kakor bi lahko že od zmeraj letala in odletela skozi bleščeči sijaj solnca v sinje nebo. Na najvišjem mestu v nebesih pa je sedela njena dobra mamica in ji razprostrla roke naproti. Priletela ji je naravnost v naročje.

Odkod so mačke?

Pred mnogimi in mnogimi stoletji še ni bilo krotkih mačk, ki bi jih lahko nosili v naročju in ki bi spretno lovile v kuhinji in jedilni shrambi male miške-glodavke.

Tedaj je živel tam daleč v deželi, ki se imenuje Egipt, mož, ki je imel mnogo žitnega polja; pozimi pa je stalo pred njegovimi kaščami mnogo, mnogo vreč, druga na drugi, napolnjenih z zlatorumenim pšeničnim zrnjem. In mož se je moral tedaj zelo hudovati in se jeziti nad hudobnimi, sivimi miškami, ki so načele in nagrizle vse njegove vreče za plodove s svojimi ostrimi zobmi-glodalci. Nastavil je miške pasti — toda male, zvite roparice so se kmalu naučile, kako se jih je treba izogibati in niso pustile, da bi jih te pasti pregnale iz žitnih shramb.

Pa je šel mož nekoč na izprehod ven na polje. In tam je videl majhno gibčno žival-roparico, ki je spretno in gotovo hodila sem med strniščem in lovila miši. Žival je bila divja mačka. In možu se je

rodila dobra misel. Poiskal je gnezdo živali, in ko je našel v njem nekaj mladičev, jih je vzel s seboj domov in jih vzgojil s sladkim mlekom in s krušnimi drobtinami. In male stvarce so postale krotke in zaupljive. In komaj jih je nato spravil v svoje žitne kašče, so šle tam tako pridno na mišji lov kakor zunaj na polju njih mati, in odtlej so ostale vreče z zrnjem neotaknjene od sivih glodalcev.

Divje mačke, ki jih je mož prinesel s polja, so pa ostale pri njem in so postale prave domače živali. Rodile so mladiče, in mož je koristne živali daroval svojim sosedom. In kmalu so imeli v vsaki hiši svojo domačo mačko. Ljudje so imeli svoje mačke zelo radi in so jim bili hvaležni, da so hiše osvobodili miši. In od teh egipčanskih mačk, ki jih je pred mnogimi in mnogimi leti udomačil neki pameten in živali ljubeč Egipčan, izvirajo tudi naše mačke za ujékanje — one sive in one črne, tigrasto progaste in bele. In tvoje tudi!

Kako stara lahko postanejo drevesa

Med vsemi rastlinami dožive drevesa najvišjo starost. Da, celo živalstvo prekose. Slišali smo že o pravljični starosti želv in slonov, toda drevesa jo mimogrede posekajo. Saj poznamo drevesa, ki so bila stara že ob Kristovem rojstvu. Izračunali so, da dožive drevesa tole starost:

zmajevo drevo (na Teneriffi)	6000 let
mamutovo drevo (v Kaliforn.)	5000 »
figovo drevo (v Indiji)	3000 »
brinje	2000 »
lipa in hrast	1000 »
rdeča bukev	900 »
smreka	800 »
borovec	500 »
hruška	300 »
kostanj	250 »
jablana	200 »

Manica:

Zakaj žaba nima zob

Že lansko leto sem vam, prijateljčki, pripovedovala, zakaj je žaba kaznovana s praznimi čeljustmi. Tisto mi je povedala moja stara botra. Pretekli teden, ko sem bila na Gorenjskem, sem pa »pobrala« o tem spet novo zgodbo. Da jo otmem pozabljenju, vam jo, dragi moji, kar takoj zapišem.

PIRNAT

Dete Jezušček je imelo revno mater in mnogokrat je obema primanjkovalo hrane. Seveda je Mati Božja storila vse, da ne bi njen ljubljeneček stradal, in tako je nekoč v njegovi družbi hodila po gaju in trgala lešnike. Mnogo sta jih nabrala tistikrat. Dobila sta potem dva kamna in jih potolkla toliko, da sta se do sitega najedla. In vendar jih je še ostalo za celo prgišče.

»Ostanek pa ponesem domov,« pravi Marija.

PIRNAT

»Nikar,« zaprosi sinček. »Če vzameva lešnike, morava nesti s seboj tudi oba kamna. S čim naj sicer stolčeva lešni-

ke?! Pustiva jih do jutri kar tukaj kje blizu kamnov!«

Materi Božji je bilo tako prav in Jezušček je stresel lešnike v kotanjo poleg neke mlake.

V tistem času je bila pa žaba še oborožena s krepkimi zobmi. Pa je ponoči skočila iz mlake, se splazila do kotanje, potrla vse lešnike in pohrustala sladka jedrca.

Drugi dan sta prišla Jezušček in Marija h kotanji, da bi pobrala lešnike, pa sta na žalost našla samo še kupček lupin. In tedaj je vzkliknila Marija:

»To je storila žaba. Ali — storila je zadnjikrat.«

In Bog je na željo Matere Božje za kazen vzel žabi vse zobe in tako ima v ustih še dandanes samo prazne čeljusti.

Najstarejše mesto na svetu

Dolgo so ljudje mislili, da mora biti najstarejše mesto na svetu v Aziji. Nekateri so trdili, da je to Babilon, drugi so bili prepričani, da so Ninive, tretji so pa spet pravili, da je prastara trdnjava Ur. Šele v najnovejšem času so dognali, da najstarejšega mesta na svetu ne smemo iskati v Starem, ampak v Novem svetu v Ameriki. Ta ugotovitev je potrjena s tako jasnimi dokazi, da vanjo ne moremo dvomiti.

Na neki visoki planoti v Boliviji, 3700 metrov nad morsko gladino, je ameriška znanstvena odprava odkrila ostanke mesta, ki mora biti staro 10—14.000 let. Ker takrat še niso poznali cementa in malte, so bile ogromne kocke v zidu zvezane s srebrnimi spomeniki. Te srebrne spono se v poznejših časih vse pokradli, tako da so se zidovi tega najbrž najstarejšega mesta na svetu potem podrli.

Ker so našli razvaline na zelo obsežnem ozemlju, priča to, da je moralo biti mesto zelo veliko. Tudi velikost posameznih poslopij priča to dovolj jasno. Kakšni ljudje so v njem prebivali, je dandanes še povsem uganka. In k tej uganki se pridružujejo še druge. Tako na primer ne vemo, s kakšnimi pripravimi in orodji so tisti prebivalci obdelali in postavili na mesto ogromne kamenite kocke. Sodijo, da so morali biti graditelji tega prvega mesta na svetu pravi orjaki z nadčloveškimi močmi.

Gustav Strniša:

Vrabulja, Skopulja

Vrabulja Skopulja ni bila lahkomiselna in brezskrbna kakor so drugi vrabci, ki veselo žive, čivkajo v božji dan in prezirajo skrbi in težave.

Vrabulja je bila še preveč skrbna in tudi skopa, prav zato so jo krstili za Skopuljo. Poznali so jo vsi vrabci da lež na okoli. Pozimi, ko so bili v stiski za živež, so radi trkali na njena vrata in se ji prilizovali:

»Čiv! Živ! Dobra tetka! Privošči nam samo malo zrna, vrnemo ti ga ob letinile«

Skopulja jih je postrani pogledala:

»Dam vam nekaj žita, a vrnil mi ga boste še enkrat več, saj moram tudi jaz živeti!«

Vrabci so ji vse sveto obljubili. Ko je prišla letina, so ji nekateri res žito povrnili. Drugi se pa niti zmenili niso za njo, norčevali so se iz nje, češ, da ima taka tiskačka dovolj in naj se kar pod kljunom obriše.

Ko se je pa oglasila zima, so jo spet prosili, ona se je pa res kar obrisala pod kljunom in nič niso dobili.

Skopulja je imela svoje žito skrito v starem preluknjanem žlebu, v temnem kotu pod streho. Noč in dan je trepetala, da bi ga ne požrle miši, ali ne dobili drugi vrabci.

Nekoč je bila posebno ostra zima. K Skopulji je priletel prijazen vrabček, ki je prihitel od daleč, vsaj tako se ji je zdelo. Prosil jo je, naj mu da nekaj žitnih zrn.

Starka se je zdaj še posebno bala za svoj žitni zaklad in je kar napodila tujega pritepenca.

Vrabček je občepel na strehi blizu nje, jo otožno pogledoval in žalostno čivkal.

Ko se je čez nekaj časa Vrabulja ogledala za njim, je videla, da leži na strešnem robu v zadnjih dihih.

Približala se mu je in skoro zasmišljil se ji je, tako milo so jo gledale njegove drobne oči. Ogledala si ga je natančneje in zadržala tihe groze. Na vratu vrabčka je namreč opazila ozko rumeno liso in po tej lisi je spoznala svojega izgubljenega sina.

Starka se je kakor blazna zaletela v svojo shrambo po žito, a ko se je vrnila, je ležal vrabček pred njo mrtev. Bolestno je začivkala in pričela raztresati po tleh nagrabljenno žito. Vrabci so se ji čudili in pobirali zrna.

Stara vrabulja se odslej ni brigala za nikogar več, čepela je poleg svojega mrtvega edinca in samo žalostno čivkala, dokler ni poginila tudi sama.

Lev in mravlje

Lev se je hvalil, da je najmočnejša žival. Kako da mu nihče nič ne more in kako on lahko dela vse, kar mu samo pride na misel.

To je slišala lisica, pa je dejala: »Res, ti si najmočnejši. Toda če bi se zedinilo in združilo več živali, bi jim ti ne mogel do živega.«

»Povej mi, katere so te živali?« je vprašal lev. »Kaj, ali so to tigri ali medvedje? Nedavno sem dvema tigrom ugrabil plen. Kar govoriš, ni resnično! Če vas je tisoč, se vas ne bojim.«

»Ni treba, da bi bili to tigri niti medvedje. To so lahko veliko manjše živalice. Samo združiti se morajo in skupno braniti. Torej mravlje, so majhne. Komaj jih vidiš, pa jim vendar ne moreš nič!«

Lev se je razjezil. Poiskal je mravljišče, da bi pokazal lisici, da je bilo vse, kar je govorila, navadna laž.

Ko je prišel do mravljišča, je začel stopicati po njem in ga z nogami razkopavati, kričoč:

Torej, kaj mi more kdo? Najmočnejši sem! Nikogar se ne bojim!«

Lev je res razkopal vse mravljišče, toda mravlje so se mu zavlekle v kožuh in potem je letal po gozdu, ves popikan ter razmišljal:

»Vendar je res, kar je rekla lisica. Čeprav so mravlje majčkene, jih je pa mnogo, in ker so složne, so tudi močnejše od mene, kralja živali.«

Štorklja preleti 5000 km

Že dolgo je ljudi zanimalo, kolikšno pot prelete ptice selilke, ko hite na jug. Letos so v južnem Egiptu ujeli štorkljo, ki je priletela iz Severne Nemčije. To so dognali po majhnem obročku na nogi, ki so ji ga v Nemčiji nataknil. Preletela je torej nad 5000 kilometrov.

Kaj pišejo Jutrovčki?

Moj očka. Moj očka je zelo dober. Imam ga zelo rada, ker skrbi dobro za nas, čeprav je bolan. Vedno gleda na nas, da smo spodobno oblečeni in umiti. Želim, da bi se pozdravil in še mnogo let živel ter skrbel za nas.

Pintar Marica, učenka IV. razreda v Kamniku.

Moj oče je tisti, ki zame trpi in zame skrbi, da mi življenje lepo in brezskrbno teče. Ljubi Bog mu naj povrne vso njegovo dobroto in mu naj da možnost, da mi pogleda v srce, kjer bo videl polno hvaležnosti zanj, ki je z besedami ne morem izraziti.

Marjanca Senekovič, uč. IV. razreda meš. š., Pragersko

Jaz ljubim svojega dobrega očeta kot najdražje bitje na vsem svetu. Ljubim ga zato, ker mi je trdna opora v življenju. Če ne bi imela očeta, bi bila velika sirota, brez strehe, brez hrane in brez obleke. On dela in služi denar, da me lahko pošilja v šolo, kjer se izobrazujem, da si bom lahko kedaj pošteno služila kruh. Oče mi s tem kaže svojo ljubezen, jaz mu jo pa vračam s tem, da ga ubogam in da se pridno učim. Prosim Boga, da bi mi še mnogo let ohranil mojega dobrega očeta.

Mira Klenovšek, uč. III. razr. drž. real. gimn. v Ljubljani.

Zelo srečna sem, ker imam zelo dobrega in skrbnega očeta. Naš očka ne pije in ne zapravlja in nas ima od srca rad. Zelo vesela sem, dragi stric Matic, da si razpisal ta natečaj. Zmerom smo pisali samo o mamici, zdaj je pa vendar že prišel tudi očka na vrsto. Saj je očka prav tako dober in skrben kakor mamica in zasluži isto ljubezen in hvaležnost kakor matere.

Marija Mohar, učenka sloven. razreda Mozelj, srez Kočevje

Moj atek je zelo dober, zato ga imam tudi zelo rada. Če potrebujem kake šolske potrebščine ali pa kako novo obleko, se priporočim najprej atku, ki vsaki moji želji takoj ustreže. Poleti grem večkrat z atkom na izprehod. Nekajkrat sem bila z njim tudi v Ljubljani. Obiskala sva tudi nebotičnik. Vedno prosim Boga, da bi mi ohranil očeta zdravega še mnogo let! S prid-

nostjo mu pa hočem pokazati svojo hvaležnost.

Marica Pintar, uč. IV. razr. v Kamniku

Moj oče je begunec. Pribežal je z nami v Jugoslavijo, ker hoče imeti slovenske otroke. Očka dela v gozdu in se trudi ves dan za svojo družino. Ko pride zvečer truden domov, se pa še z nami poigra. Moj oče je zelo skrben in dober družinski oče. Vsi ga spoštujejo in ga imamo od srca radi.

Gvidon Melink, uč. slovenskega razreda, Mozelj, srez Kočevje

Naš očka

Naš očka nas zmerom rad ima in mnogokrat se z nami igra. Ko leže mrak na zemljo, nam pripoveduje povestico. Zmerom dela in se trudi za nas, zato zakličem mu na glas: Moj ljubi očka — mnogo let daj dobri Bog Ti z nami živeti!

Kotnik Viktor, uč. slov. razreda, Mozelj, srez Kočevje.

Svojemu prijatelju v spomin! Dne 9. decembra t. l. je zapel mrtvaški zvon farne cerkve v Višnji gori svojo žalostno pesem. Nikolj še oznanjevalec smrti ni odjeknil tako žalostno in pretresljivo, kakor tokrat. Preminul je naš sošolec, iskren prijatelj Jože Peček, dijak I. meščanske šole v Ljubljani. Neizprosna smrt je opravila svoj kruti posel in nas ločila za vedno. — Dragi Joško! Ostavil si nas vse, ki smo Te ljubili, brez slovesa. Kot edinec si zapustil v neizmerni tugi žalujoče roditelje. Za Teboj plaka neutolažljiva sestra, nebroj sorodnikov in prijateljev. Nikdo ne bo čul več Tvojega glasu, v rodni hiši je zavladala tišina in praznosta, med Tvojimi prijatelji pa globoka — neizpopolnjiva vrzel. Nedoželjen Tvoj duh se je odšel nenadoma v nebeške višave, le smrtni angel Te bo odslej obveščal o pozemskem žitju svojcev, katere si nad vse ljubil. — Snivaj, Joško snivaj, mirno, večno spanje!

Kornelij Teran, dijak I. gimn.

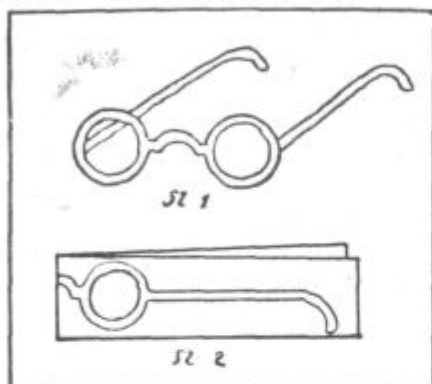
Listnica uredništva

Dopise, ki se nanašajo na razpisani natečaj »Moj oče«, sprejemamo samo še do 18. t. m. V božični številki objavimo imena izžrebancev.

Za spretnne roke

Naočniki

Iz lepenke si lahko naredite naočnike, kakor jih vidite na sl. 1. Lahko jih imate za igračo, lahko jih pa tudi nataknete na nos pri takem delu, kjer je nevarnost, da vam kaj štrčne v oči.

Naočnike si naredite takole. Približno 30 cm dolg in 5 cm širok kos lepenke prepognite čez sredino in narišite nanj naočnike, potem jih pa izrežite, kakor vidite na sl. 2. Na mesto stekla prilepite prozorno, papirju podobno tvarino »celofan«, v kakršno je navadno zavito milo za umivanje, slaščice in take reči.

Kakor vidite, je naočnike prav lahko narediti in to v nekaj minutah.

Rebus

Dušan Vargazon:

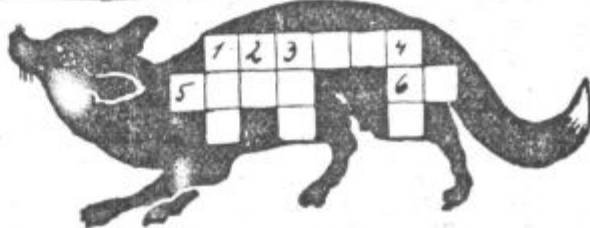
Uganka

Sladki bratci
po koléh —
a v kolenih
njih solzé.

outa — ipzo:q

Križanka »Lisica«

Vodoravno: 1. Zvitorepka, 5. Del glave, 6. Nihalnica.
Navpično: 1. Zver, 2. Zemlja, 3. Posoda za vino, 4. Star Slovan.

Peter je v zadregi

Peter je v hudi zadregi. Dva lonca ima. Eden drži pet litrov, drugi pa tri. Zdaj pa mora odmeriti natanko štiri litre vode. Kako bi to storil, ko nima nobenega lonca, ki bi meril en liter?

Da ne boste preveč ugibali, vam stric Matic pove, da bo moral vodo večkrat prelijati in jo enkrat tudi zliti nazaj v vodnjak. Samo kako? To pa morate sami uganiti.

Ali znaš misliti?

Nedavno je bil na poti v mesto star možiček. Ko je šel skozi mestna vrata, mu je prišla naproti prav pisana družba: dva cigana in pet cigank, ki so imeli s seboj štiri konje, dva psa, raco in dve kletki s sedemnajstimi ptiči.

Kdo zna dobro seštevati? Koliko nog je bilo na poti v mesto.

Zanimivosti

V krajih okoli zemeljskega tečaja je zrak tako dober prevodnik zvoka, da se ljudje lahko pogovarjajo skoraj na dva kilometra daleč.

V Berlinu ima vsak osmi človek telefon.

Če bi bili ob Kristovem rojstvu naložili eno paro v hranilnico in jo obrestovali po 4 odstotke, ki imeli danes premoženje, ki bi bilo vredno več kakor vse zlato na zemlji.

Prva lokomotiva na svetu je bila dolga 4 metre, lokomotiva modernega vlaka pa meri z vozom za premog 23 metrov. Prva lokomotiva je tehtala 6000 kilogramov, najnovejša pa 100.000 kilogramov.

Posetnica

Dr. Zvinka

Kakšen poklic ima ta dama.